

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NAUČNOISTRAŽIVAČKOJ DELATNOSTI

Član 1.

U Zakonu o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05, 50/06 – ispravka i 18/10), u članu 9. stav 3. menja se i glasi:

„Strategija se donosi za period od najmanje pet godina, a najviše deset godina, a izmene Strategije vrše se po postupku predviđenom za njeno donošenje.”

Član 2.

Član 10. menja se i glasi:

„Opšti interes u naučnoistraživačkoj delatnosti, u smislu ovog zakona, ostvaruje se putem programa od opšteg interesa za Republiku.

Programi od opšteg interesa za Republiku jesu:

- 1) Program osnovnih istraživanja i osnovnih usmerenih istraživanja;
- 2) Program istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja;
- 3) Program transfera znanja i tehnologija i podsticanja primene rezultata naučnoistraživačkog rada;
- 4) Program dugoročnih istraživanja od nacionalnog i strateškog interesa za Republiku Srbiju;
- 5) Program naučnoistraživačkog rada Srpske akademije nauka i umetnosti i Program naučnoistraživačkog rada Matice srpske;
- 6) Program obezbeđivanja i održavanja naučnoistraživačke opreme i prostora za naučnoistraživački rad;
- 7) Program sufinansiranja izgradnje stanova za potrebe mladih istraživača i naučnika u Republici Srbiji;
- 8) Program međunarodne naučne saradnje od značaja za Republiku;
- 9) Program naučnoistraživačkog rada centra izuzetnih vrednosti;
- 10) Program podsticanja i stipendiranja mladih i nadarenih za naučnoistraživački rad;
- 11) Program usavršavanja kadrova za naučnoistraživački rad;
- 12) Program projektnog sufinansiranja doktorskih akademskih studija;
- 13) Program nabavke naučne i stručne literature iz inostranstva i pristupa elektronskim naučnim i stručnim bazama podataka;
- 14) Program izdavanja naučnih publikacija i održavanja naučnih skupova;
- 15) Program podsticaja aktivnosti naučnih i naučno-stručnih društava, s ciljem promocije i popularizacije nauke i tehnike i staranja o očuvanju naučne i tehnološke baštine, kao i sufinansiranja programskih aktivnosti specijalizovanih organizacija i udruženja koja se bave dodatnim obrazovanjem i usavršavanjem talentovanih učenika i studenata za bavljenje naučnoistraživačkim radom;
- 16) programi predviđeni Strategijom, kao i drugi programi predviđeni ovim zakonom.

Programe iz stava 2. tač. 1)-4) i 6)-16) ovog člana utvrđuje ministar nadležan za naučnoistraživačku delatnost (u daljem tekstu: ministar), uz prethodno pribavljeno mišljenje Nacionalnog saveta za naučni i tehnološki razvoj, a programe iz stava 2. tačka 5) ovog člana utvrđuje nadležni organ Srpske akademije nauka i umetnosti, odnosno Matice srpske.

Programi iz stava 2. ovog člana, po pravilu, donose se za period od pet godina, a Program iz tačke 1) realizuje se u periodu do pet godina, Program iz tačke 2) realizuje se u periodu do četiri godine, Program iz tačke 3) realizuje se u periodu do jedne godine, a Program iz tačke 4) realizuje se u periodu do deset godina. Programe iz tač. 1) i 2) utvrđuje ministar za svaki novi ciklus istraživanja. Ako se programi iz tač. 1) i 2), zbog objektivnih okolnosti ne realizuju u utvrđenim rokovima, ministar može odlukom produžiti realizaciju programa najviše za jednu godinu realizacije.

Za realizaciju programa iz stava 2. ovog člana, tač 1)-4) i tač 6)-16) Ministarstvo raspisuje javni konkurs, a ostvarivanje i finansiranje programa počinje, po pravilu, početkom kalendarske godine.”

Član 3.

U članu 13. st. 1, 2, 3, 4. i 5. menjaju se i glase:

„Nacionalni savet ima predsednika i trinaest članova, iz reda akademika, istraživača u zvanju naučnog savetnika i redovnog profesora univerziteta i privrednika.

Predsednika i članove Nacionalnog saveta imenuje i razrešava Vlada, u skladu sa ovim zakonom.

Vlada imenuje predsednika Nacionalnog saveta iz reda redovnih profesora univerziteta i naučnih savetnika, na predlog ministra.

U Nacionalni savet Vlada imenuje: tri člana u zvanju naučnog savetnika zaposlena u institutima, sa liste kandidata koju predlaže Zajednica instituta Srbije, tri člana u zvanju redovnog profesora zaposlena na univerzitetima, sa liste kandidata koju predlaže Konferencija univerziteta Srbije, dva člana na predlog Srpske akademije nauka i umetnosti, jednog člana na predlog Matice srpske, jednog člana u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora u vojnoj - naučnoistraživačkoj ustanovi Ministarstva odbrane i Vojske Srbije na predlog Ministarstva odbrane i tri člana iz reda istaknutih privrednika sa liste kandidata koju predlaže Privredna komora Srbije.

Liste kandidata koje predlažu Zajednica instituta Srbije, Konferencija univerziteta Srbije i Privredna komora Srbije sadrže najmanje trostruko veći broj kandidata od broja iz stava 4. ovog člana koje Vlada imenuje u Nacionalni savet. Liste kandidata sadrže: ime i prezime kandidata, naučno, odnosno nastavno zvanje, funkciju, imejl adresu, kontakt telefon, organizaciju zaposlenja, kraću naučnu, odnosno poslovnu biografiju i oblast nauke kojom se bavi.”

U stavu 7. posle reči: „vodi se računa o” dodaju se reči: „rodnoj ravnopravnosti i”.

Stav 10. menja se i glasi:

„Mandat predsednika i članova Nacionalnog saveta traje pet godina.

Predsednik i članovi Nacionalnog saveta mogu se imenovati najviše dva puta, s tim što se prvi mandat računa od imenovanja u skladu sa ovim zakonom.”

Stav 11. menja se i glasi:

„Vlada može razrešiti člana Nacionalnog saveta i pre isteka mandata, i to:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako ne ispunjava dužnosti člana Nacionalnog saveta ili neredovno dolazi na sednice ili svojim postupcima povredi ugled te dužnosti;
- 3) na obrazložen zahtev ovlašćenog predlagača, odnosno nadležnog organa Zajednice instituta Srbije, Konferencije univerziteta Srbije, Srpske akademije nauka i umetnosti, Matice srpske, Ministarstva odbrane, Privredne komore Srbije i ministarstva nadležnog za poslove naučnoistraživačke delatnosti.”

Član 4.

U članu 14. stav 1. posle tačke 2) dodaju se tač. 2a), 2b) i 2v) koje glase:

„2a) priprema i dostavlja Ministarstvu izveštaj o ostvarenim rezultatima i o ukupnoj realizaciji Strategije;

2b) podnosi inicijativu Ministarstvu za izmenu Strategije;

2v) utvrđuje i predlaže ministru listu kandidata za članove matičnih naučnih odbora koja sadrži dvostruko veći broj članova od onog koji će se imenovati odlukom ministra, posle sprovedenog javnog poziva; ”.

Tačka 5) menja se i glasi:

„5) daje prethodno mišljenje na akt o izboru, vrednovanju i finansiranju Programa osnovnih istraživanja i usmerenih osnovnih istraživanja, Programa istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja, Programa transfera znanja i tehnologija i podsticanja primene naučnoistraživačkih rezultata naučnoistraživačkog rada i Programa dugoročnih istraživanja od nacionalnog i strateškog interesa za Republiku Srbiju;”.

Član 5.

U članu 19. stav 2. menja se i glasi:

„Zahtev za akreditaciju mogu podneti naučnoistraživačke organizacije, sa svojstvom pravnog lica, i to: instituti, fakulteti, univerziteti, visokoškolske ustanove za potrebe policijskog obrazovanja, naučnoistraživačke organizacije iz oblasti odbrane i Vojske Srbije i centri izuzetnih vrednosti.”

Posle stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

„Zahtev za akreditaciju centra izuzetnih vrednosti koji je u sastavu naučnoistraživačke organizacije, bez svojstva pravnog lica, podnosi naučnoistraživačka organizacija u čijem je sastavu centar izuzetnih vrednosti.

Za naučnoistraživačke organizacije iz oblasti odbrane i Vojske Srbije, koje nemaju svojstvo pravnog lica, zahtev za akreditaciju podnosi ministarstvo nadležno za poslove odbrane.”

Dosadašnji st. 3-15. postaju st. 5-17.

Član 6.

Član 24. menja se i glasi:

„Matični naučni odbor ima najmanje sedam, a najviše 15 članova, u zavisnosti od toga za koju se naučnu oblast, granu ili disciplinu obrazuje.

Predsednik, zamenik predsednika i članovi matičnog naučnog odbora su istraživači u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora univerziteta.

Ministarstvo raspisuje javni poziv za predlaganje kandidata za članove matičnih naučnih odbora.

Javni poziv, pored roka za dostavljanje predloga kandidata, sadrži i sledeće podatke: ime i prezime kandidata, naučno, odnosno nastavno zvanje, organizaciju zaposlenja, imejl adresu, kontakt telefon, kraću naučnu biografiju i oblast nauke kojom se kandidat za člana matičnog naučnog odbora bavi.

Pravo da predlažu kandidate za članove matičnih naučnih odbora imaju naučna i nastavno-naučna veća naučnoistraživačke organizacije i istraživači u naučnom, odnosno nastavnom zvanju.

Posle sprovedenog javnog poziva, članove matičnih naučnih odbora imenuje ministar sa liste kandidata koju je utvrdio Nacionalni savet.

Prilikom imenovanja članova matičnih naučnih oblasti vodi se računa o rodnoj ravnopravnosti i ravnomernoj zastupljenosti naučnih grana i disciplina u okviru naučne oblasti, kao i o kompetentnosti istraživača za naučnu oblast, granu i disciplinu za koju se obrazuje matični naučni odbor.

Mandat predsednika, zamenika predsednika i članova matičnih naučnih odbora traje pet godina.

Predsednika i zamenika predsednika matičnog naučnog odbora biraju članovi matičnog naučnog odbora, većinom glasova svih članova matičnog naučnog odbora.

Ministar može razrešiti predsednika i člana matičnog naučnog odbora, i pre isteka mandata iz stava 8. ovog člana, i to: na lični zahtev, ako ne dolazi redovno na sednice ili ako prekrši poslovnik o radu matičnog naučnog odbora.”

Član 7.

U članu 25. stav 1. tačka 6) menja se i glasi:

„6) predlaže člana u Komisiju za utvrđivanje predloga godišnje liste kategorisanih časopisa;”.

Član 8.

U članu 27. tačka 6) reči: „iz člana 10. stav 2. tač. 1)-3)” zamenjuju se rečima: „iz člana 10. stav 2. tač. 1)-4)”.

Posle tačke 6) dodaju se tač. 6a) i 6b) koje glase:

„6a) obrazuje Komisiju za utvrđivanje predloga godišnje liste kategorisanih časopisa (u daljem tekstu: Komisija). Članove Komisije imenuje ministar tako što svaki matični naučni odbor predlaže svog predstavnika, iz reda članova matičnog naučnog odbora. Predsednika Komisije imenuje ministar iz reda članova koje su predložili matični naučni odbori. Prilikom imenovanja članova Komisije vodi se računa o ravnomernoj zastupljenosti naučnih oblasti i o rodnoj ravnopravnosti;

6b) donosi akt o utvrđivanju godišnje liste kategorisanih časopisa, na predlog Komisije iz tačke 6a) ovog člana;”.

Tačka 7) menja se i glasi:

„7) vodi Registar naučnoistraživačkih organizacija i Registar istraživača, koji su deo elektronske baze podataka, u skladu sa ovim zakonom”.

Član 9.

U članu 27a stav 9. briše se.

Član 10.

U članu 27b stav 1. tačka 6) briše se.

Član 11.

U članu 27g posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Dva člana upravnog odbora Centra iz reda zaposlenih, biraju se većinom glasova svih zaposlenih u Centru.”

Dosadašnji st. 3-12 postaju st. 4-13.

Član 12.

U članu 30. stav 1. tačka 3) reč: „integrisani” briše se.

Član 13.

U članu 35. stav 4. menja se i glasi:

„Kada je osnivač instituta Republika, akt o osnivanju i ukidanju instituta donosi Vlada. Kada je osnivač instituta autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, akt o osnivanju i ukidanju instituta donosi nadležni pokrajinski organ, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave.”

„Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju

Član 14.

U članu 46a stav 1. menja se i glasi:

„Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju (u daljem tekstu: institut od nacionalnog značaja) je vrhunska naučnoistraživačka ustanova od posebnog nacionalnog značaja za jednu ili više srodnih naučnih oblasti koja obavlja istraživanja od prioritetnog značaja za naučni, obrazovni, kulturni i ukupni društveno-ekonomski razvoj Republike Srbije.”

U st. 2, 3. i 4. reči: „nacionalni institut” u određenom padežu zamenjuju se rečima: „institut od nacionalnog značaja” u odgovarajućem padežu.

Član 15.

Član 46b menja se i glasi:

„Status instituta od nacionalnog značaja može steći naučni, odnosno istraživačko-razvojni institut, na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Akt o sticanju statusa instituta od nacionalnog značaja donosi Vlada.

Institut koji je stekao status instituta od nacionalnog značaja upisuje se u Registar naučnoistraživačkih organizacija Ministarstva.

Institut koji je, u skladu sa ovim zakonom, stekao status instituta od nacionalnog značaja, uz naziv instituta unosi i oznaku: „Institut od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju”.

Institut od nacionalnog značaja ima organe u skladu sa ovim zakonom.

Institut od nacionalnog značaja finansira se u skladu sa ovim zakonom.”

Član 16.

Član 46v menja se i glasi:

„Status instituta od nacionalnog značaja može steći naučni, odnosno istraživačko-razvojni institut, ako pored uslova iz člana 46a st. 1. i 2. ovog zakona, ispunjava i sledeće uslove:

- 1) da je upisan u Registar naučnoistraživačkih organizacija Ministarstva;

- 2) da ga je osnovala Republika i da posluje sredstvima u javnoj svojini;
- 3) da obavlja istraživanja iz naučne oblasti za koju je osnovan, najmanje 20 godina pre podnošenja prijave (zahteva) za akreditaciju za sticanje statusa instituta od nacionalnog značaja za Republiku Srbiju;
- 4) da ima dugoročni program naučnoistraživačkog rada, usaglašen s ciljevima i prioritetima koji su utvrđeni Strategijom;
- 5) da rezultatima naučnoistraživačkog rada doprinosi razvoju nauke, odnosno doprinosi opštem fondu znanja, kao i razvoju tehnologije;
- 6) da ima uspostavljenu i razvijenu međunarodnu naučnu saradnju;
- 7) da u dužem vremenskom periodu ostvaruje međunarodno priznate naučne rezultate;
- 8) da ima u radnom odnosu sa punim radnim vremenom najmanje 50 istraživača u naučnim, odnosno nastavnim zvanjima, kompetentnih za oblast nauke ili naučne discipline kojima se bavi;
- 9) da ima program razvoja obrazovnog i naučnoistraživačkog podmlatka;
- 10) da ima odgovarajući prostor, opremu i druga sredstva za ostvarivanje programa od opšteg interesa i prioriternih programa koji su utvrđeni Strategijom;
- 11) da ima naučno-informativnu dokumentaciju ili bibliotečko-informacioni centar.”

Član 17.

Član 46g menja se i glasi:

„Institut od nacionalnog značaja podleže postupku akreditacije (redovni i vanredni postupak), u skladu sa ovim zakonom.

Zahtev za akreditaciju radi sticanja statusa instituta od nacionalnog značaja može podneti naučni, odnosno istraživačko-razvojni institut koji je upisan u Registar naučnoistraživačkih organizacija Ministarstva.

Ispunjenost uslova propisanih ovim zakonom i aktom kojim se uređuje vrednovanje naučnoistraživačkog rada i postupak akreditacije utvrđuje Odbor za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija i donosi odluku o akreditaciji instituta radi sticanja statusa instituta od nacionalnog značaja.

Na osnovu pozitivne odluke o akreditaciji, a na predlog Ministarstva, Vlada donosi akt o sticanju statusa instituta od nacionalnog značaja.

Status instituta od nacionalnog značaja, institut može izgubiti ako prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom, odnosno ako Odbor za akreditaciju u redovnom ili vanrednom postupku donese negativnu odluku o akreditaciji tog instituta.

Akt o oduzimanju statusa instituta od nacionalnog značaja donosi Vlada, na predlog Ministarstva.

Akt Vlade o sticanju ili oduzimanju statusa instituta od nacionalnog značaja objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije.”

Član 18.

U članu 48. reči: „nacionalni institut” zamenjuju se rečima: „institut od nacionalnog značaja”.

Član 19.

U članu 53. stav 1. reči: „nacionalnom institutu” zamenjuju se rečima: „institutu od nacionalnog značaja”.

Posle stava 4. dodaju se st. 5. i 6. koji glase:

„Institut čiji je osnivač autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, domaće i strano pravno i fizičko lice ima organe utvrđene ovim zakonom.

U naučnoistraživačkim organizacijama iz oblasti odbrane i Vojske Srbije organi instituta formiraju se u skladu sa Zakonom o odbrani i Zakonom o Vojsci Srbije.”

Član 20.

U članu 54. stav 2. menja se i glasi:

„U naučnom i istraživačko-razvojnog institutu većinu članova upravnog odbora koje određuje Vlada, kao svoje predstavnike moraju činiti istraživači u naučnim, odnosno nastavnim zvanjima, kompetentni za oblast nauke kojom se institut bavi.”

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„U institutu od nacionalnog značaja predsednik i članovi upravnog odbora su istraživači u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora univerziteta, kompetentni za oblast nauke ili naučne discipline kojima se institut bavi.”

Dosadašnji st. 3-7. postaju st. 4-8.

Član 21.

U članu 56. st. 2. i 3. menjaju se i glase:

„Direktor se imenuje na osnovu javnog konkursa. Mandat direktora traje četiri godine i može se imenovati najviše dva puta u naučnoj karijeri u istom institutu.

Za direktora naučnog i istraživačko-razvojnog instituta može biti imenovano lice u naučnom ili nastavnom zvanju, a za direktora instituta od nacionalnog značaja može biti imenovano lice u zvanju naučni savetnik ili redovni profesor univerziteta.”

Posle stava 8. dodaju se novi st. 9. i 10. koji glase:

„Upravni odbor, na osnovu prethodne saglasnosti Ministarstva, donosi odluku o imenovanju direktora instituta i datumu stupanja na dužnost, u roku od 15 dana od dana prijema akta o davanju prethodne saglasnosti.

Upravni odbor je dužan da raspiše javni konkurs za direktora instituta, najmanje tri meseca, pre isteka mandata direktora instituta.”

Dosadašnji st. 9-15. postaju st. 11-17.

Posle dosadašnjeg stava 15. koji postaje stav 17. dodaje se stav 18. koji glasi:

„Upravni odbor podnosi Ministarstvu predlog za razrešenje direktora sa obrazloženjem i potrebnim dokazima i dokumentacijom koji potkrepljuju razloge za razrešenje direktora instituta i mišljenjem naučnog veća instituta, osim kada se direktor razrešava na lični zahtev.”

Član 22.

Posle člana 56. dodaje se član 56a koji glasi:

„Član 56a

Direktor instituta koji je organizovan kao ustanova:

- 1) predstavlja i zastupa institut;
- 2) organizuje i rukovodi radom instituta;
- 3) stara se o zakonitosti i odgovoran je za zakonit rad instituta;
- 4) izvršava odluke upravnog odbora instituta;
- 5) stara se o sprovođenju naučnoistraživačke delatnosti i o ukupnom radu instituta;
- 6) odgovoran je za finansijsko-materijalno poslovanje instituta;
- 7) donosi akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u institutu i druge opšte akte, u skladu sa zakonom i statutom instituta;
- 8) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih u institutu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad i ovim zakonom.”

Član 23.

U članu 57. stav 1. menja se i glasi:

„Kada direktoru instituta istekne mandat od četiri godine na koji je imenovan, a upravni odbor po raspisanom javnom konkursu nije predložio kandidata za direktora instituta ili kada je direktor razrešen dužnosti pre isteka mandata ili kada Ministarstvo odbije da da prethodnu saglasnost na odluku upravnog odbora instituta kojom se predlaže direktor instituta, upravni odbor, uz saglasnost Ministarstva, imenuje vršioca dužnosti direktora na period od šest meseci i u tom roku upravni odbor je dužan da raspiše javni konkurs i imenuje direktora instituta.”

Stav 4. menja se i glasi:

„Za vršioca dužnosti direktora naučnog i istraživačko-razvojnog instituta može biti imenovano lice u naučnom, odnosno nastavnom zvanju, a za vršioca dužnosti direktora instituta od nacionalnog značaja može biti imenovano lice u zvanju naučnog savetnika ili redovnog profesora univerziteta.”

Član 24.

U članu 58. stav 2. reči: „nacionalnom institutu” zamenjuju se rečima: „institutu od nacionalnog značaja”.

Stav 7. briše se.

U stavu 8. koji postaje stav 7. reči: „nacionalnog instituta” zamenjuju se rečima: „instituta od nacionalnog značaja”.

Član 25.

U članu 59. stav 1. tačka 7) menja se i glasi:

„7) daje mišljenje upravnom odboru o kandidatima za direktora naučnog, istraživačko-razvojnog instituta i instituta od nacionalnog značaja, kao i mišljenje o razrešenju direktora navedenih instituta;”.

Član 26.

U članu 60. stav 2. briše se.

Član 27.

U članu 62. stav 6. menja se i glasi:

„Oblik i način vođenja registara iz stava 1. ovog člana, kao i postupak upisa i brisanja iz tih registara propisuje ministar.”

Posle stava 6. dodaju se novi st. 7. i 8. koji glase:

„U Registru naučnoistraživačkih organizacija vodi se evidencija o sledećim podacima: naziv, odnosno poslovno ime naučnoistraživačke organizacije, adresa naučnoistraživačke organizacije, matični broj, vrsta naučnoistraživačke organizacije, oblik organizovanja, odnosno pravna forma, naučna oblast kojom se naučnoistraživačka organizacija bavi, broj i datum akta o akreditaciji naučnoistraživačke organizacije, datum upisa naučnoistraživačke organizacije u Registar naučnoistraživačkih organizacija i napomene o statusnim promenama naučnoistraživačke organizacije, iznos sredstava kojima se na godišnjem nivou finansira naučnoistraživačka organizacija iz sredstava budžeta Republike Srbije po svim osnovama.

U Registru istraživača vodi se evidencija o sledećim podacima: ime i prezime istraživača, ime jednog roditelja, pol, jedinstveni matični broj građana, broj pasoša za strane državljane, identifikacioni broj istraživača, naučno ili nastavno zvanje, datum sticanja zvanja i institucija u kojoj je stečeno, naučnoistraživačka organizacija u kojoj je istraživač zaposlen i adresa prebivališta, lista naučnih publikacija, patenata i tehničkih rešenja koje je istraživač ostvario u svom naučnoistraživačkom radu.”

Dosadašnji stav 7. koji postaje stav 9. menja se i glasi:

„Registri iz stava 1. ovog člana deo su elektronske baze podataka koju vodi Ministarstvo u skladu sa ovim zakonom. Podaci iz registara su otvoreni podaci, javno dostupni na internet prezentaciji Ministarstva u mašinski obradivom obliku za korišćenje i dalje objavljivanje. Od podataka iz Registra istraživača dostupni su javnosti svi podaci osim podataka o polu, jedinstvenom matičnom broju građanina i broju pasoša za strane državljane.”

Član 28.

Član 63. menja se i glasi:

„Ministarstvo obrazuje baze podataka u okviru realizacije programa utvrđenih u članu 10. ovog zakona. Ove baze sadrže podatke o naučnim rezultatima istraživača i projekata koji se realizuju u okviru programa, a na osnovu kojih se vrši evaluacija naučne uspešnosti i određuje finansiranje. U bazi istraživača angažovanih u realizaciji programa utvrđenih u članu 10. ovog zakona vodi se evidencija o sledećim podacima: ime i prezime istraživača, identifikacioni broj istraživača, naučno ili nastavno zvanje, naučnoistraživačka organizacija u kojoj je istraživač zaposlen, šifre projekata na kojima je istraživač angažovan, ostvarene naučne publikacije, patenti, tehnička rešenja i sl. U bazi projekata koji se realizuju u okviru programa vodi se evidencija o sledećim podacima: ime i prezime, identifikacioni broj istraživača i zvanje rukovodioca projekta, naučnoistraživačka organizacija koja je nosilac projekta, apstrakt projekta sa podacima o naučnom značaju i primenljivosti istraživanja koja se sprovode, spisak naučnoistraživačkih organizacija i istraživača angažovanih na projektu (ime i prezime, naučno ili nastavno zvanje, identifikacioni broj istraživača), lista naučnih publikacija, patenata, tehničkih rešenja i sl. ostvarenih tokom realizacije projekta i evidencija o iznosu sredstava na godišnjem nivou kojim je projekat finansiran iz budžeta Republike Srbije.

Baze podataka iz stava 1. ovog člana deo su elektronske baze podataka koju vodi Ministarstvo, u skladu sa ovim zakonom. Podaci iz baza su otvoreni podaci, javno dostupni na internet prezentaciji Ministarstva u mašinski obradivom obliku za korišćenje i dalje objavljivanje.”

Član 29.

U članu 66. stav 1. menja se i glasi:

„Podaci iz Registra naučnoistraživačkih organizacija i Registra istraživača su otvoreni podaci, javno dostupni na internet prezentaciji Ministarstva u mašinski obradivom obliku za korišćenje i dalje objavljivanje. Od podataka iz Registra istraživača dostupni su javnosti svi podaci osim podataka o polu, jedinstvenom matičnom broju građanina i broju pasoša za strane državljanke.”

Član 30.

U članu 70. st. 1, 2. i 3. menjaju se i glase:

„Zvanje istraživač-pripravnik stiče kandidat koji ima završen drugi stepen akademskih studija koji mu omogućava upis na doktorske akademske studije, sa prosečnom ocenom najmanje (8) i ima upisane doktorske studije. Istraživač-pripravnik bira se na period od tri godine, bez prava na reizbor, a zvanje stiče odlukom naučnog veća instituta, odnosno nastavno-naučnog veća fakulteta, na osnovu izveštaja komisije koju je to veće imenovalo.

Zvanje istraživač-saradnik može steći kandidat koji je u statusu studenta doktorskih akademskih studija, ima prijavljenu temu doktorske disertacije, a koji je prethodne stepene studija završio sa ukupnom prosečnom ocenom najmanje osam (8), bavi se naučnoistraživačkim radom i ima bar jedan objavljen recenziran naučni rad. Istraživač-saradnik bira se na period od četiri godine, bez prava na reizbor, a zvanje stiče odlukom naučnog veća instituta ili nastavno-naučnog veća fakulteta, na osnovu izveštaja komisije koju je to veće imenovalo.

Istraživač-saradnik je u obavezi da u roku utvrđenim propisima o visokom obrazovanju završi doktorske akademske studije i ima objavljene naučne radove.”

Stav 4. briše se.

U stavu 6. koji postaje stav 5. tačka 8) posle reči: „rukovođenje projektima” dodaju se reči: „podprojektima ili projektnim zadacima”, a reči: „i učešće u izvođenju magistarskih teza ili doktorskih disertacija” brišu se.

U stavu 7. koji postaje stav 6. tačka 8) posle reči: „rukovođenje projektima”, dodaju se reči: „ili podprojektima”.

Dosadašnji stav 8. postaje stav 7.

U stavu 9. koji postaje stav 8. reči: „iz stava 8.” zamenjuju se rečima: „iz stava 7.”

Član 31.

U članu 76. stav 1. menja se i glasi:

„Izveštaj komisije sadrži: ime i prezime kandidata za izbor u naučno zvanje, podatke o sadašnjem i prethodnom zaposlenju, pregled stručnog i naučnog rada, ocenu naučnog i stručnog rada kandidata za prethodni izborni period, ocenu o tome da li su ispunjeni uslovi za sticanje naučnog zvanja, kao i predlog naučnom veću za odlučivanje.”

Član 32.

U članu 81. stav 1. menja se i glasi:

„Izveštaj komisije sadrži: ime i prezime kandidata za izbor u istraživačko zvanje, podatke o sadašnjem i prethodnom zaposlenju, pregled stručnog i naučnog rada, ocenu stručnog i naučnog rada kandidata za prethodni izborni period, ocenu o

tome da li su ispunjeni uslovi za sticanje istraživačkog zvanja, kao i predlog naučnom veću za odlučivanje.”

Član 33.

U članu 86. st. 1. i 2. menjaju se i glase:

„Zvanje naučnog saradnika i višeg naučnog saradnika stiče se za period od pet godina, bez ograničenja broja reizbora, a zvanje naučnog savetnika je trajno.

Reizbor je postupak ponovnog sticanja istog zvanja za kandidate koji nisu stekli više naučno zvanje. Bliži uslovi za reizbor, kao i postupak reizbora uređuju se aktom o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača koji donosi ministar.”

St. 3. i 4. brišu se.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 3. posle reči: „naučnog saradnika”, zapeta se zamenjuje slovom „i”, a reči: „istraživač-saradnik” i reči: „u propisanim rokovima” brišu se.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 4.

Član 34.

U članu 87. stav 1. reči: „pre isteka roka iz člana 86. st. 1-3 ovog zakona”, zamenjuju se rečima: „pre isteka perioda na koji su birani u određeno zvanje”.

Član 35.

Član 88. menja se i glasi:

„Naučno, odnosno istraživačko zvanje može se oduzeti:

1) ako se saznaju nove činjenice, odnosno pojave dokazi iz kojih proizlazi da u trenutku izbora u zvanje kandidat nije ispunjavao uslove propisane ovim zakonom i aktom o postupku i načinu vrednovanja i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača koji je bio na snazi u momentu izbora u zvanje;

2) ako se utvrdi da naučni radovi na osnovu kojih je kandidat izabran u zvanje predstavljaju plagijat ili sadrže drugu vrstu etičkih ogrešenja (radovi su pogrešni, a nisu date naknadne ispravke i dr.).

Postupak oduzimanja naučnog zvanja sprovodi Komisija za sticanje naučnih zvanja, a postupak oduzimanja istraživačkog zvanja sprovodi nadležni matični naučni odbor (u daljem tekstu: nadležna tela).

Postupak oduzimanja istraživačkog, odnosno naučnog zvanja može pokrenuti naučno veće instituta, odnosno nastavno-naučno veće fakulteta, kao i lice koje ima doktorat nauka i lice koje ima istraživačko, odnosno naučno zvanje.

Postupak iz stava 3. ovog člana pokreće se podnošenjem obrazloženog zahteva Odboru za etiku u nauci, sa priloženim dokazima i dokumentacijom kojima se potkrepljuju činjenice za oduzimanje zvanja.

Ako Odbor za etiku u nauci utvrdi da postoje relevantne činjenice iz stava 1. tač 1) i 2) ovog člana za oduzimanje zvanja, donosi zaključak o sprovođenju postupka za oduzimanje zvanja, a obrazloženi zahtev, sa dokumentacijom, kao i zaključak o sprovođenju postupka za oduzimanje zvanja prosleđuje Komisiji za sticanje naučnog zvanja, odnosno nadležnom matičnom naučnom odboru, u zavisnosti da li je postupak pokrenut za oduzimanje naučnog ili istraživačkog zvanja.

Nadležna tela iz stava 2. ovog člana, dužna su da u roku od 60 dana od dana prijema Zaključka Odbora za etiku u nauci o pokretanju postupka za oduzimanje

zvanja i obrazloženog zahteva, sa dokazima i dokumentacijom, donesu odgovarajuću odluku. Odluka može biti pozitivna kojom se usvaja zahtev za oduzimanje zvanja ili negativna kojom se zahtev za oduzimanje zvanja odbija kao neosnovan. Odluka nadležnih tela iz stava 2. ovog člana dostavlja se podnosiocu predloga zahteva za oduzimanje zvanja i Odboru za etiku u nauci.

Odluka o oduzimanju zvanja koju donesu nadležna tela iz stava 2. ovog člana je konačna, a protiv te odluke lice kome je oduzeto zvanje može pokrenuti upravni spor u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

Ako se donese konačna odluka o oduzimanju zvanja, danom konačnosti odluke, lice kome je oduzeto zvanje briše se iz Registra istraživača i prestaje mu pravo na projektno finansiranje po osnovu naučnoistraživačkog rada, i raspoređuje se na upražnjeno radno mesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, u skladu sa opštim aktom instituta, a ako takvog radnog mesta nema, prestaje mu radni odnos u institutu.”

Član 36.

Posle člana 88. dodaju se naziv i čl. 88a i 88b koji glase:

„Odbor za etiku u nauci

Član 88a

Nacionalni savet donosi Kodeks ponašanja u naučnoistraživačkom radu (u daljem tekstu: Kodeks).

Kodeks definiše principe integriteta u naučnoistraživačkom radu u cilju očuvanja dostojanstva profesije, razvijanja i unapređivanja moralno-etičkih vrednosti, zaštite vrednosti znanja i uvažavanja i podizanja svesti o odgovornosti istraživača u naučnoistraživačkom radu, uz poštovanje principa akademske čestitosti.

Radi praćenja i sprovođenja normi Kodeksa iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo obrazuje Odbor za etiku u nauci.

Odbor za etiku u nauci ima predsednika i 12 članova, iz reda istraživača u zvanju naučnog savetnika i redovnog profesora univerziteta i akademika.

Članove Odbora za etiku u nauci imenuje i razrešava ministar.

U Odbor za etiku u nauci ministar imenuje: šest članova na predlog Zajednice instituta Srbije, šest članova na predlog Konferencije univerziteta Srbije, a jednog člana predlaže Srpska akademija nauka i umetnosti.

Odbor za etiku u nauci ima predsednika koga bira iz reda svojih članova, u skladu sa poslovníkom o svom radu.

Mandat predsednika i članova Odbora za etiku u nauci traje četiri godine, sa mogućnošću još jednog izbora.

Predsednik i član Odbora za etiku u nauci može biti razrešen i pre isteka mandata, i to: na lični zahtev, na obrazloženi zahtev ovlašćenog predlagača ili obrazloženi zahtev većine od ukupnog broja članova Odbora za etiku u nauci.

Odbor za etiku u nauci donosi poslovník o radu kojim se uređuje postupak i način odlučivanja u slučaju narušavanja pravila dobre naučne prakse, utvrđene Kodeksom iz stava 1. ovog člana, kao i druga pitanja od značaja za rad Odbora za etiku u nauci.

Članovima Odbora za etiku u nauci ne pripada naknada za rad.

Član 88b

Odbor za etiku u nauci, kad utvrdi da istraživač krši pravila i norme Kodeksa ponašanja u naučnoistraživačkom radu, ovlašćen je da:

- 1) izriče javnu opomenu;
- 2) donosi zaključak o pokretanju postupka za oduzimanje istraživačkog, odnosno naučnog zvanja, po zahtevu naučnog veća instituta, odnosno nastavno-naučnog veća fakulteta i lica koja imaju doktorat nauka ili istraživačko, odnosno naučno zvanje;
- 3) predloži zabranu učešća u radu tela koja su zadužena za staranje o kvalitetu naučnoistraživačkog rada (Nacionalni savet za naučni i tehnološki razvoj, Komisija za sticanje naučnih zvanja, Odbor za akreditaciju naučnoistraživačkih organizacija i matični naučni odbori);
- 4) predloži zabranu korišćenja sredstava za nauku i istraživanje opredeljena prema propisima o naučnoistraživačkoj delatnosti na projektima Ministarstva, za period od pet godina.

Konačnu odluku o predlozima Odbora za etiku u nauci iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana donosi Ministarstvo.”

Član 37.

U članu 91. stav 1. reči: „nacionalnom institutu” zamenjuju se rečima: „institutu od nacionalnog značaja”.

Član 38.

U članu 92. stav 1. reči: „nacionalnom institutu” zamenjuju se rečima: „institutu od nacionalnog značaja”.

Član 39.

U članu 93. stav 2. menja se i glasi:

„Istraživaču iz stava 1. ovog člana u zvanju naučnog savetnika koji je u toku radne karijere postigao vrhunske međunarodno priznate naučne rezultate i u poslednjih pet godina rangiran je u najviše kategorije istraživača, prema kriterijumima Ministarstva, na predlog naučnog veća može biti produžen radni odnos do navršениh 67 godina života, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog matičnog naučnog odbora.”

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„Odluku o produženju radnog odnosa istraživača iz stava 2. ovog člana donosi direktor instituta, a odluku o produženju radnog odnosa istraživača koji je na dužnosti direktora instituta donosi upravni odbor instituta, na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja nadležnog matičnog naučnog odbora.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 40.

U članu 98. st. 1, 3. i 5. menjaju se i glase:

„Program osnovnih istraživanja i usmerenih osnovnih istraživanja, Program istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja, Program transfera znanja i tehnologija i podsticanja primene rezultata naučnoistraživačkog rada i Program dugoročnih istraživanja od nacionalnog i strateškog interesa za Republiku Srbiju finansiraju se putem projektnog finansiranja.

Projektno finansiranje obuhvata finansiranje naučnoistraživačkog rada istraživača i finansiranje direktnih materijalnih troškova istraživanja, s tim što od

ukupnih sredstava za realizaciju projekta najmanje 20% mora biti opredeljeno za finansiranje direktnih materijalnih troškova istraživanja.

Finansiranje programa iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa aktom o njihovom izboru, vrednovanju i finansiranju koji donosi ministar, za svaki novi ciklus istraživanja.”

St. 6. i 7. brišu se.

Član 41.

U članu 102. stav 1. menja se i glasi:

„Finansiranje naučnoistraživačkog rada centra izuzetnih vrednosti vrši se u skladu sa aktom o kriterijumima i merilima za dodeljivanje, potvrđivanje i finansiranje centra izuzetnih vrednosti koji donosi Nacionalni savet.”

Član 42.

U članu 104. stav 1. menja se i glasi:

„Za finansijska sredstva iz budžeta Republike namenjena realizaciji programa od opšteg interesa utvrđenih u članu 2. ovog zakona konkurišu, pod jednakim uslovima, naučnoistraživačke organizacije koje su upisane u Registar naučnoistraživačkih organizacija. Istraživačko-razvojni centri i inovacioni centri koji su osnovani i obavljaju delatnost u skladu sa zakonom kojim se uređuje inovaciona delatnost mogu konkurisati za sve programe od opšteg interesa, osim za Program dugoročnih istraživanja od nacionalnog i strateškog značaja za Republiku Srbiju. Za realizaciju Programa osnovnih istraživanja i usmerenih osnovnih istraživanja istraživačko-razvojni centri i inovacioni centri mogu da konkurišu kao učesnici na projektima koji imaju za ishod rezultate iz oblasti inovacione delatnosti.”

U stavu 2. reči: „lica koja su završila osnovne studije i nastavljaju usavršavanje na magistarskim, diplomskim akademskim, specijalističkim akademskim studijama ili doktorskim studijama” zamenjuju se rečima: „lica koja su završila osnovne akademske studije i master akademske studije, kao i integrisane studije i koja su upisala doktorske akademske studije.”

Stav 3. menja se i glasi:

„Za finansijska sredstva iz budžeta Republike namenjena realizaciji programa od opšteg interesa utvrđenih u članu 2. tačka 14) ovog zakona mogu konkurisati naučnoistraživačke organizacije koje su upisane u Registar naučnoistraživačkih organizacija, izdavačke organizacije, naučna i naučno-stručna društva, u saradnji sa naučnoistraživačkim organizacijama. Za program utvrđen u tački 15) mogu konkurisati naučna i naučno-stručna društva koja promovišu i popularizuju nauku i staraju se o očuvanju naučne i tehnološke baštine, kao i specijalizovane organizacije i udruženja koja se bave dodatnim obrazovanjem i usavršavanjem talentovanih učenika i studenata za bavljenje naučnoistraživačkim radom.”

Član 43.

U članu 107a stav 1. reči: „člana 11.” zamenjuju se rečima: „člana 30.”

Član 44.

U članu 109. posle stava 4. dodaje se stav 5. koji glasi:

„Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu da raspišu konkurse i za druge programe i projekte, usaglašene sa njihovim razvojnim i programskim dokumentima ako za realizaciju tih programa i projekata imaju obezbeđena sredstva u budžetu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.”

Član 45.

Instituti koji su upisani u Registar naučnoistraživačkih organizacija u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05, 50/06 – ispravka i 18/10) usaglasiće statut i druge opšte akte sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 46.

Vlada će doneti Strategiju naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije u roku od devedeset dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47.

Ministar će doneti podzakonske akte propisane ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Programe od opšteg interesa, utvrđene u članu 2. stav 2. tač. 1)-2) ovog zakona, ministar će utvrditi i doneti podzakonski akt o izboru, vrednovanju naučnoistraživačkih rezultata i finansiranju navedenih programa u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ministar će doneti akt o postupku i načinu vrednovanja, i kvantitativnom iskazivanju naučnoistraživačkih rezultata istraživača u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 48.

Vlada će imenovati predsednika i članove Nacionalnog saveta u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 49.

Ministar će imenovati predsednika i članove matičnih naučnih odbora u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Danom donošenja akta iz stava 1. ovog člana, predsedniku i članovima matičnih naučnih odbora, imenovanim u skladu sa Zakonom o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br. 110/05, 50/06 – ispravka i 18/10), prestaje mandat.

Član 50.

Postupci koji su započeti za sticanje naučnih, odnosno istraživačkih zvanja, prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po tim propisima, u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Posle isteka roka iz stava 1. ovog člana, započeti i novi postupci za sticanje naučnih zvanja, okončaće se u skladu sa ovim zakonom.

Lica koja su stekla naučna, odnosno istraživačka zvanja po Zakonu o naučnoistraživačkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, br.110/05, 50/06 –ispravka i 18/10) i Zakonu o vojnim školama i vojnim naučnoistraživačkim ustanovama („Službeni list SRJ”, br. 80/94 i 74/99 i „Službeni list SCG”, broj 44/05), zadržavaju to zvanje za period na koji su izabrana.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, istraživač-saradnik koji je to zvanje stekao pre stupanja na snagu ovog zakona, ima pravo na jedan reizbor u trajanju od tri godine.

Član 51.

Finansiranje projekata koji se realizuju u okviru Programa osnovnih istraživanja, Programa istraživanja u oblasti tehnološkog razvoja i Programa sufinansiranja integralnih i interdisciplinarnih istraživanja u ciklusu istraživanja od

2011. godine nastavlja se do 30. juna 2016. godine, na način i pod uslovima propisanim aktom o finansiranju navedenih programa donetim pre stupanja na snagu ovog zakona.

Član 52.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.